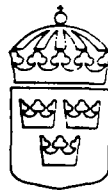

Riksdagens protokoll

1989/90:92

Protokoll
1989/90:92

Fredagen den 23 mars

Kl. 9.00–9.01

Förhandlingarnas leddes av tredje vice talmannen:

1 § Anmälan om kompletteringsval till fullmäktige i riksbanken

Tredje vice talmannen meddelade att socialdemokratiska riksdagsgruppen anmält generaldirektör Per Borg som ny fullmäktig i riksbanken efter statsrådet Erik Åsbrink.

Tredje vice talmannen förklarade utsedd till

fullmäktig i riksbanken
generaldirektör Per Borg

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1989/90:120 till lagutskottet

Redogörelse
1989/90:19 till finansutskottet

3 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Förslag
1989/90:11 Riksdagens revisorers förslag angående riksdagens roll i budgetprocessen

Motionerna

med anledning av prop. 1989/90:89 Ny konsumentköplag
1989/90:L21 av Marianne Carlström och Berit Löfstedt (båda s)

med anledning av prop. 1989/90:90 Forskning
1989/90:Fi34 av Lars Tobisson m.fl. (m)
1989/90:Fi35 av Anne Wibble och Jan-Erik Wikström (båda fp)
1989/90:Fi36 av Gunnar Björk m.fl. (c)
1989/90:Fi37 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Fi38 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)
1989/90:Fi39 av Göthe Knutson (m)
1989/90:Fi40 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Fi41 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:Ju27 av Lena Boström (s)
1989/90:Ju28 av Maggi Mikaelsson m.fl. (vpk, fp, c)
1989/90:Ju29 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Ju30 av Larz Johansson m.fl. (c)
1989/90:Ju31 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:L22 av Stina Gustavsson och Karin Starrin (båda c)
1989/90:L23 av Rolf Dahlberg m.fl. (m)
1989/90:U8 av Karin Söder m.fl. (c, m, fp, vpk, mp)
1989/90:U9 av Hans Leghammar m.fl. (mp)
1989/90:U10 av Lars Ernestam m.fl. (fp)
1989/90:U11 av Karl Erik Olsson m.fl. (c)
1989/90:U12 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:U13 av Pär Granstedt m.fl. (c)
1989/90:So30 av Bertil Persson m.fl. (m)
1989/90:So31 av Gullan Lindblad och Birger Hagård (båda m)
1989/90:So32 av Karin Israelsson (c)
1989/90:So33 av Karin Israelsson m.fl. (c)
1989/90:So34 av Erkki Tammenoksa och Catarina Rönnung (båda s)
1989/90:So35 av Gunhild Bolander (c)
1989/90:So36 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:So37 av Görel Thurdin (c)
1989/90:So38 av Daniel Tarschys m.fl. (fp)
1989/90:So39 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:So40 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:So41 av Olof Johansson m.fl. (c)
1989/90:Kr21 av Stina Eliasson (c)
1989/90:Kr22 av Kaj Nilsson och Ragnhild Pohanka (båda mp)
1989/90:Kr23 av Jan Hyttring m.fl. (c)
1989/90:Kr24 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Kr25 av Margareta Fogelberg m.fl. (fp)
1989/90:Kr26 av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)
1989/90:Ub22 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, m, c; vpk, mp)
1989/90:Ub23 av Nic Grönvall (m)
1989/90:Ub24 av Björn Samuelson m.fl. (vpk)
1989/90:Ub25 av Lennart Brunander och Rune Thorén (båda c)
1989/90:Ub26 av Lennart Andersson m.fl. (s)
1989/90:Ub27 av Rune Thorén m.fl. (c)
1989/90:Ub28 av Doris Håvik m.fl. (s)
1989/90:Ub29 av Bengt Hurtig (vpk)

- 1989/90:Ub30 av Maja Bäckström och Leo Persson (båda s)
1989/90:Ub31 av förste vice talman Ingegerd Troedsson och Lars Ahlmark
(båda m)
1989/90:Ub32 av Margitta Edgren och Rune Rydén (fp, m)
1989/90:Ub33 av Margitta Edgren och Rune Rydén (fp, m)
1989/90:Ub34 av Karin Falkmer (m)
1989/90:Ub35 av Nils T Svensson och Lennart Nilsson (båda s)
1989/90:Ub36 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, m, c, vpk, mp)
1989/90:Ub37 av Stina Gustavsson och Karin Starrin (båda c)
1989/90:Ub38 av Stina Eliasson (c)
1989/90:Ub39 av Bertil Persson m.fl. (m)
1989/90:Ub40 av Lena Boström (s)
1989/90:Ub41 av Rune Rydén m.fl. (m, s, fp, c, vpk, mp)
1989/90:Ub42 av Rune Rydén m.fl. (m)
1989/90:Ub43 av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)
1989/90:Ub44 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m, fp, c, vpk, mp)
1989/90:Ub45 av Birgitta Rydle (m)
1989/90:Ub46 av Ann-Cathrine Haglund (m)
1989/90:Ub47 av John Rignell (m)
1989/90:Ub48 av Maud Björnemalm m.fl. (s)
1989/90:Ub49 av Marianne Andersson i Vårgårda och Karin Starrin (båda c)
1989/90:Ub50 av Birthe Sörestedt m.fl. (s)
1989/90:Ub51 av Karin Israelsson (c)
1989/90:Ub52 av tredje vice talman Bertil Fiskesjö m.fl. (c)
1989/90:Ub53 av Håkan Strömberg m.fl. (s)
1989/90:Ub54 av Bo Forslund m.fl. (s)
1989/90:Ub55 av Elving Andersson (c)
1989/90:Ub56 av Margareta Winberg m.fl. (s)
1989/90:Ub57 av Ingemar Eliasson m.fl. (fp)
1989/90:Ub58 av Håkan Holmberg (fp)
1989/90:Ub59 av Margareta Fogelberg och Ingela Mårtensson (båda fp)
1989/90:Ub60 av Ulla Orring och Karin Israelsson (fp, c)
1989/90:Ub61 av Isa Halvarsson (fp)
1989/90:Ub62 av Ylva Annerstedt (fp)
1989/90:Ub63 av förste vice talman Ingegerd Troedsson och Lars Ahlmark
(båda m)
1989/90:Ub64 av Gustav Persson (s)
1989/90:Ub65 av Anita Johansson m.fl. (s)
1989/90:Ub66 av Hans Göran Franck (s)
1989/90:Ub67 av Maria Leissner m.fl. (fp)
1989/90:Ub68 av Margitta Edgren (fp)
1989/90:Ub69 av Britta Bjelle (fp)
1989/90:Ub70 av Daniel Tarschys m.fl. (fp, s, m, c, vpk, mp)
1989/90:Ub71 av Lars Ernestam och Gudrun Norberg (båda fp)
1989/90:Ub72 av Lars Ernestam och Gudrun Norberg (båda fp)
1989/90:Ub73 av Lars Ernestam och Gudrun Norberg (båda fp)
1989/90:Ub74 av Ulla Orring (fp)
1989/90:Ub75 av Elver Jonsson och Erling Bager (båda fp)

- 1989/90:Ub76 av Barbro Westerholm (fp)
1989/90:Ub77 av Barbro Westerholm (fp)
1989/90:Ub78 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)
1989/90:Ub79 av Hugo Bergdahl och Kjell Johansson (båda fp)
1989/90:Ub80 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)
1989/90:Ub81 av Elisabeth Persson (vpk)
1989/90:Ub82 av Hans Dau (m)
1989/90:Ub83 av Margareta Gard och Göran Engström (m, c)
1989/90:Ub84 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, m, c)
1989/90:Ub85 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, m, c, mp)
1989/90:Ub86 av Stina Eliasson (c)
1989/90:Ub87 av Stina Eliasson (c)
1989/90:Ub88 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Ub89 av Roland Larsson och Lola Björkquist (c, fp)
1989/90:Ub90 av Roland Larsson och Lola Björkquist (c, fp)
1989/90:Ub91 av Inga-Britt Johansson och Marianne Carlström (båda s)
1989/90:Ub92 av Ann-Cathrine Haglund m.fl. (m)
1989/90:Ub93 av Roland Brännström och Rinaldo Karlsson (båda s)
1989/90:Ub94 av Margit Gennser (m)
1989/90:Ub95 av Monica Öhman m.fl. (s)
1989/90:Ub96 av Monica Öhman och Mats Lindberg (båda s)
1989/90:Ub97 av Eivor Husing (s)
1989/90:Ub98 av Birger Rosqvist och Margit Sandéhn (båda s)
1989/90:Ub99 av Kjell Nilsson m.fl. (s)
1989/90:Ub100 av Per Olof Håkansson (s)
1989/90:Ub101 av Per Olof Håkansson (s)
1989/90:Ub102 av Berit Oscarsson m.fl. (s)
1989/90:Ub103 av Karin Söder m.fl. (c, fp)
1989/90:Ub104 av Gunhild Bolander (c)
1989/90:Ub105 av Gunhild Bolander och Ulla Pettersson (c, s)
1989/90:Ub106 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m, fp, c, vpk, mp)
1989/90:Ub107 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Ub108 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Ub109 av Inge Carlsson m.fl. (s)
1989/90:Ub110 av Inge Carlsson m.fl. (s)
1989/90:Ub111 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s)
1989/90:Ub112 av Lars-Erik Lövdén och Kurt Ove Johansson (båda s)
1989/90:Ub113 av Håkan Hansson m.fl. (c)
1989/90:Ub114 av Magnus Persson m.fl. (s)
1989/90:Ub115 av Ulla Orring (fp)
1989/90:Ub116 av Kjell-Arne Welin (fp)
1989/90:Ub117 av Lola Björkquist m.fl. (fp, c)
1989/90:Ub118 av Kjell-Arne Welin (fp)
1989/90:Ub119 av Barbro Westerholm m.fl. (fp, s, m, c, vpk, mp)
1989/90:Ub120 av Margitta Edgren m.fl. (fp, s, m, c, vpk)
1989/90:Ub121 av Britta Bjelle m.fl. (fp, c, vpk)
1989/90:Ub122 av Lars De Geer (fp)
1989/90:Ub123 av Bengt Westerberg m.fl. (fp)

- 1989/90:Ub124 av Arne Mellqvist m.fl. (s)
1989/90:Ub125 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Ub126 av Arne Mellqvist m.fl. (s)
1989/90:Ub127 av Roland Sundgren m.fl. (s)
1989/90:Ub128 av Sture Ericson m.fl. (s)
1989/90:Ub129 av Hans Nyhage (m)
1989/90:Ub130 av Ingbritt Irhammar (c)
1989/90:Ub131 av Sten-Ove Sundström m.fl. (s)
1989/90:Ub132 av Börje Hörnlund m.fl. (c, vpk, mp)
1989/90:Ub133 av Birger Andersson (c)
1989/90:Ub134 av Marianne Jönsson och Agne Hansson (båda c)
1989/90:Ub135 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m)
1989/90:Ub136 av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)
1989/90:Ub137 av Göthe Knutson (m)
1989/90:Ub138 av Birgitta Hambræus och Göran Engström (båda c)
1989/90:Ub139 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Ub140 av Larz Johansson m.fl. (c)
1989/90:Ub141 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:Ub142 av Pär Granstedt m.fl. (c)
1989/90:Ub143 av Olof Johansson m.fl. (c)
1989/90:Ub144 av Börje Hörnlund m.fl. (c)
1989/90:Ub145 av Jan Hyttring och Kjell Ericsson (båda c)
1989/90:Ub146 av Görel Thurdin (c)
1989/90:Ub147 av Daniel Tarschys m.fl. (fp)
1989/90:Ub148 av Margareta Fogelberg m.fl. (fp)
1989/90:Ub149 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)
1989/90:Ub150 av Lars Ernestam m.fl. (fp)
1989/90:Ub151 av Arne Mellqvist m.fl. (s)
1989/90:T22 av Elving Andersson m.fl. (c)
1989/90:T23 av Inger Hestvik m.fl. (s)
1989/90:T24 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:T25 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:T26 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:Jo8 av Björn Samuelson m.fl. (vpk)
1989/90:Jo9 av Per-Ola Eriksson och Hans Dau (c, m)
1989/90:Jo10 av Ulla Orring och Britta Bjelle (båda fp)
1989/90:Jo11 av Sigge Godin m.fl. (fp)
1989/90:Jo12 av Lars Ernestam och Lennart Brunander (fp, c)
1989/90:Jo13 av Pär Granstedt (c)
1989/90:Jo14 av Berith Eriksson (vpk)
1989/90:Jo15 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Jo16 av Maggi Mikaelsson m.fl. (vpk, m, c)
1989/90:Jo17 av Karl Erik Olsson m.fl. (c)
1989/90:Jo18 av Karl Erik Olsson m.fl. (c)
1989/90:Jo19 av Inga-Britt Johansson och Marianne Carlström (båda s)
1989/90:Jo20 av Anders G Högmark (m)
1989/90:Jo21 av Annika Åhnberg (vpk)
1989/90:Jo22 av Lars Werner m.fl. (vpk)

1989/90:Jo23 av Karin Starrin (c)
1989/90:Jo24 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Jo25 av Lars Ernestam m.fl. (fp)
1989/90:Jo26 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m)
1989/90:Jo27 av Karl Erik Olsson m.fl. (c)
1989/90:Jo28 av Göthe Knutson (m)
1989/90:Jo29 av Jan Hyttring och Kjell Ericsson(båda c)
1989/90:Jo30 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:Jo31 av Börje Hörnlund m.fl. (c)
1989/90:N33 av Jens Eriksson m.fl.(m)
1989/90:N34 av Per Westerberg m.fl. (m)
1989/90:N35 av Marianne Andersson i Vårgårda (c)
1989/90:N36 av Gunnar Hökmark m.fl. (m)
1989/90:N37 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:N38 av Roland Sundgren m.fl. (s)
1989/90:N39 av Krister Skånberg och Lars Norberg (båda mp)
1989/90:N40 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:N41 av Birgitta Hambraeus och Göran Engström (båda c)
1989/90:N42 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:N43 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:N44 av Olof Johansson m.fl. (c)
1989/90:N45 av Börje Hörnlund m.fl. (c)
1989/90:N46 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:A23 av Stina Gustavsson och Charlotte Branting (c, fp)
1989/90:A24 av Anders G Högmark m.fl. (m)
1989/90:A25 av Sven-Åke Nygårds m.fl. (s)
1989/90:A26 av Jan Hyttring och Kjell Ericsson (båda c)
1989/90:A27 av Krister Skånberg (mp)
1989/90:A28 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:A29 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:A30 av Börje Hörnlund m.fl. (c)
1989/90:Bo42 av Sinikka Bohlin m.fl. (s)
1989/90:Bo43 av Hans Lindblad (fp)
1989/90:Bo44 av Jan Strömdahl m.fl. (vpk)
1989/90:Bo45 av Erling Bager m.fl. (fp)
1989/90:Bo46 av Agne Hansson m.fl. (c)
1989/90:Bo47 av Gunnar Björk och Karin Starrin (båda c)
1989/90:Bo48 av Carl Bildt m.fl. (m)
1989/90:Bo49 av Claes Roxbergh m.fl. (mp)
1989/90:Bo50 av Per Olof Håkansson (s)

med anledning av prop. 1989/90:114 Vissa ekonomisk-politiska åtgärder,
m.m.

1989/90:Fi42 av Sten Andersson i Malmö och Birger Hagård (båda m)
1989/90:Fi43 av Roland Larsson och Hugo Andersson (båda c)
1989/90:Fi44 av Gunnar Björk m.fl. (c)
1989/90:Fi45 av Carl Bildt m.fl. (m)

1989/90:Fi46 av Anne Wibble m.fl. (fp)
1989/90:Fi47 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Fi48 av Inger Schörling m.fl. (mp)

med anledning av förs. 1989/90:9 Riksdagens revisorers förslag angående
stödet till experimentbyggandet

1989/90:Bo51 av Kjell Dahlström (mp)
1989/90:Bo52 av Ivar Franzén m.fl. (c)

Finansutskottets betänkanden

1989/90:FiU17 Vissa anslag inom finansdepartementets verksamhetsområde
1989/90:FiU32 Återförvisat ärende om tillfälligt förbud mot höjning av vinst-
utdelning i vissa aktiebolag

Justitieutskottets betänkanden

1989/90:JuU19 Besöksförbud
1989/90:JuU22 Anslag till kriminalvården
1989/90:JuU23 Anslag till åklagarväsendet

Kulturutskottets betänkanden

1989/90:KrU14 Ungdomsfrågor
1989/90:KrU15 Anslag till idrott

4 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställts

den 22 mars

1989/90:150 av *Hans Dau* (m) till jordbruksministern om naturreservatet på
Blaikfjällsområdet:

Regeringen har beslutat bilda ett naturreservat på Blaikfjället inom Vilhelmina och Dorotea kommuner. Området omfattar över 10 000 ha produktiv skogsmark, som har en årlig tillväxt på ca 30 000 m³.

Domänverket, två skogsbolag samt 121 enskilda skogsägare berörs direkt av åtgärden. Domänverkets och skogsbolagens verksamhet är av stor betydelse för sysselsättningen inom de båda kommunerna, som kommer att få vidkännas negativa effekter för näringslivet.

Hårdast drabbas dock de enskilda markägarna, som berövas en väsentlig del av sitt näringsfång. Möjligheterna att bo kvar och försörja sig i området begränsas. Resultatet blir ökad avfolkning i två kommuner, som redan nu har stora problem med sysselsättningen.

Regeringen borde ompröva beslutet att bilda detta naturreservat. De enskilda skogsägarna i området har med eget arbete och ansvarskänsla skött sin skog i flera generationer utan att några negativa konsekvenser kunnat konstateras.

Slagordet Hela Sverige skall leva, som också glesbygdsdelegationen gjort till sitt, borde också tillåtas gälla för Blaikfjällsområdet. De berörda markägarna tycker sig nu inte få ta del av den devisen.

Om regeringen trots allt inte undanröjer beslutet, borde det vara självklart att de enskilda skogsägarna får ersättningsmark i närheten av Blaikfjället. Det småskaliga skogsbruk som de enskilda skogsägarna bedriver har, förutom den ekonomiska betydelsen, också visat sig vara miljövänligare med mindre ingrepp i naturen än vad storskogsbruket kunnat uppvisa.

Mina frågor till jordbruksministern är:

1. Är jordbruksministern beredd att ompröva beslutet att bilda ett naturreservat i Blaikfjällsområdet?
2. Om inte, kan jordbruksministern tänka sig att ersätta de 121 enskilda skogsägarna med ersättningsmark?

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 22 mars

1989/90:474 av *Bertil Måbrink* (vpk) till utrikesministern om statliga krediter till Marocko och Kina:

Ericsson har beställningar på AXE-utrustning från Marocko och Kina på sammanlagt över en miljard kronor. Beställningarna skall bl.a. finansieras av krediter från det statliga organet BITS.

Marocko anses inte vara en fullvärdig demokrati, och svenska affärer med Kina har frysts efter händelserna den 4 juni på Himmelska fridens torg.

Anser regeringen att dessa länder är värdiga krediter från svenska staten?

den 23 mars

1989/90:475 av *Krister Skånberg* (mp) till industriministern om de regionala utvecklingsfonderna:

Regeringen har i sin proposition 1989/90:88 föreslagit att samhällets finansieringsresurser på småföretagsområdet omprioriteras och i första hand inriktas mot riskkapitalområdet, att de regionala utvecklingsfondernas möjligheter att bedriva nuvarande former av finansieringsverksamhet begränsas, och att fonderna successivt skall betala in en miljard av sina lånemedel till staten.

Hur kommer denna indragning av en miljard kronor av lånemedel att ske, från de outnyttjade lånemedlen, eller skall fonderna tvingas minska sin utlåning?

1989/90:476 av Åsa Domeij (mp) till statsrådet Maj-Lis Lööv om reglerna om beviljande av visum:

Prot. 1989/90:92
23 mars 1990

Jag har fått information om att rumäner som önskar besöka Sverige kan ha problem med att få visum. Anledningen uppges vara att visum vägras om avhopp kan misstänkas. Det är anmärkningsvärt att Sverige som ett fritt land kan vägra människor visum på sådana grunder. Nu när en grym diktatur har fallit och rumäner äntligen får möjlighet att resa utanför sitt lands gränser, kanske för att hälsa på vänner eller helt enkelt se sig omkring i världen, saboteras detta av svårigheter att få visum för att besöka Sverige.

Avser statsrådet att mot denna bakgrund vidta några åtgärder för att se över reglerna om beviljande av visum?

6 § Kammaren åtskildes kl. 9.01.

In fidem

OLOF MARCUSSON

/Gunborg Apelgren

Innehållsförteckning

Fredagen den 23 mars

1 § Anmälan om kompletteringsval till fullmäktige i riksbanken	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott.	1
3 § Bordläggning	1
4 § Meddelande om interpellation	
1989/90:150 av Hans Dau (m) om naturreservatet på Blaik- fjällsområdet	7
5 § Meddelande om frågor	
1989/90:474 av Bertil Måbrink (vpk) om statliga krediter till Marocko och Kina	8
1989/90:475 av Krister Skånberg (mp) om de regionala utveck- lingsfonderna	8
1989/90:476 av Åsa Domeij (mp) om reglerna om beviljande av visum	9